

af, hvad kirkelig Frihed betyder her i vort Land. Det er jo en ærlig Sag, det faar jo blive den højtærede Kirkeministers Sag, den højtærede Minister har sat Disciplin som sit Valgsprog, Disciplin indenfor vor Folkekirke, og han er jo blevet hilst med Bifald fra den kirkelige Reaktions Side. Det er ejendommeligt at høre, hvor tilfreds det konservative Folkepartis Ordfører (J. Oskar Andersen) er med den højtærede Kirkeminister. En enkelt Gang kan han forfalde til en saadan Daarligdom som at fremsætte Lovforslag om Adgang for Kvinder til nogle faa Præsteembeder her i Landet, men han faar sagtens Absolution for en saadan Brøde fra det konservative Folkepartis Side i Betragtning af hele den Stilling, han ellers indtager. Saa jeg skal ikke gaa i Rette med den højtærede Kirkeminister, men derimod maa jeg tilstaa, at jeg undres noget over den højtærede Socialministers Stilling. Den højtærede Socialminister har jo ført stærke Ord for Friheden indenfor vor Folkekirke. Jeg har mange Gange lyttet med Glæde til den højtærede Socialministers Taler, naar han stod som Forkæmper for Friheden indenfor vor Folkekirke. Ja, man er endogsaa gaaet til at kalde den højtærede Socialminister for den sidste Grundtvigianer — jeg ved for øvrigt slet ikke, hvorfra det Udtryk stammer —, men jeg maa sige, at man, naar man nu ser den højtærede Socialminister staa som medansvarlig for en Kirkepolitik, som er saa stik modsat den grundtvigske, maa udbryde: Ak, hvor forandret! Jeg hørte den højtærede Socialminister forleden citere en Udtalelse af Grundtvig i Landstinget i 1866, en Udtalelse, der var vendt imod dem, som tog igen, hvad de havde givet, mod dem, der nu stemte for 66-Grundloven, medens de før havde været med til at stemme for 49-Grundloven. Grundtvig sagde til dem, at de, der tager, hvad de har givet, faar sorte Børn. Jeg tror, at den højtærede Socialminister skulde undlade at fremkomme med dette Citat i Fremtiden, for er det ikke den samme Situation, den højtærede Socialminister nu staa i? Den højtærede Socialministers store smukke Ord om kirkelig Frihed viser sig intet at betyde, nu da der foreligger et praktisk Spørgsmaal. Nu da man kunde blive ført et Skridt videre frem ad den kirkelige Friheds Vej, saa dækker Ministeren sig bag de J. C. Christensenske Kirkelove og siger: Her er brudt med Frihedslinien, og nu er der ingen Mulighed for at komme frem ad den igen. Jeg har allerede vist, at der er en

Mulighed, hvis man blot vilde have benyttet den, men man har undladt det. Det er ganske ejendommeligt at tænke sig, at netop i disse Dage for 37 Aar siden førtes der en Forhandling her i Folketinget om det Spørgsmaal, hvorvidt der skulde gives Kapellan V. Brücker, nuværende Frimenighedspræst i Aagaard, Anerkendelse som Valgmenighedspræst. Man havde fra Venstre rejst en Forespørgsel til daværende Kultusminister Scavenius i saa Henseende. Det var Provisorieminiesteriets Kultusminister Scavenius, der den Gang nægtede Pastor Brücker Anerkendelse, og nu 37 Aar efter er det en Kirkeminister i det socialdemokratiske Ministerium, der fratager Pastor Rørdam Anerkendelsen. Den Gang, for 37 Aar siden, støttede den daværende Kultusminister sig til det provisoriske Kirkeraad, denne Gang støtter den nuværende Kirkeminister sig til det Bisperaad, som han ganske vist ikke har genoplivet paa Papiret, men som han i Virkeligheden har genoplivet. Nu staa vi altsaa overfor Behandlingen af et Lovforslag, som skal være Skærm og Skjul for dem, der i Virkeligheden ynkelig har svigtet deres Fortid, et Lovforslag, som skal være det Middel, hvorved man skal gøre det muligt gennem den socialdemokratiske Presse, som ikke har haft Mod til at oplyse sine Læsere om, hvad det er, den socialdemokratiske Kirkeminister i Virkeligheden har foretaget sig, at sige: Se, vi staa her som de rigtige Forkæmpere for kirkelig Frihed, vi foreslaar Adskillelse eller Nedsættelse af et Udvalg, som skal have til Opgave eventuelt at foreslaa Adskillelse mellem Stat og Kirke. Og jeg skal da sige, at jeg har allerede udtalt under Finanslovbehandlingen, at jeg hellere ser en Adskillelse mellem Stat og Kirke, end jeg ser en uredelig Folkekirke, en Folkekirke, hvori der ikke er Plads for Frihed, en Folkekirke, hvori en Mand som Pastor Drewsen-Christensen i Lemvig ikke kan finde sig til Rette.

Jeg kan altsaa paa mit Partis Vegne gaa med til, at Spørgsmaalet om Adskillelse mellem Stat og Kirke nu bliver taget op til grundig Drøftelse, men derimod kan jeg ikke paa nogen Maade gaa med til at optage alt det, det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen fremkom med. Det var ganske tydeligt, hvad det ærede Medlem vilde: det var den Kirkeforfatning, som gennem Tiderne har mødt afgjort Modstand, ogsaa fra Venstres Side. Det er rigtigt, at de J. C. Christensenske Love betød et betydeligt Skridt frem ad Kirkeforfatningens Vej, men ikke større end, at det, som man